

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/30110> holds various files of this Leiden University dissertation

Author: Varassi Pega, Bárbara

Title: Creating and re-creating tangos : artistic processes and innovations in music by Pugliese, Salgán, Piazzolla and Beytelmann

Issue Date: 2014-12-11

Samenvatting

In deze dissertatie heb ik mij verdiept in de samenstellende delen van de zg. ‘River Plate-tango’ teneinde de sleutel te vinden voor het antwoord op de vraag hoe het specifieke muzikale materiaal ervan is georganiseerd en gecombineerd in het werk van vier protagonisten in dit genre: Osvaldo Pugliese (1905-1995), Horacio Salgán (geb. 1916), Astor Piazzolla (1921-1992) en Gustavo Beytelmann (geb. 1945). Naast het nauwkeurig bestuderen van de schaarse literatuur over het onderwerp heb ik daartoe een selectie van representatieve stukken geanalyseerd, gebruik makend van partituren en opnames. Ik heb speciale aandacht besteed aan elementen die niet direct uit de partituren zijn af te leiden; deze lopen vaak niet samen met het klinkend resultaat. De veelgelaagde aanpak van de structuuranalyses waren bedoeld om los te komen van en verder te gaan dan de partiële analyses die men zo vaak ziet en die geen recht doen aan de composities in hun totaliteit. Deze aanpak gaf me de gelegenheid om nauwgezet naar heel veel elementen te kijken, met als doel de aspecten, technieken en procedures waarop de desbetreffende stukken zijn gebaseerd te ontdekken en te ontcijferen. Daarmee kon ik de stilistische uitgangspunten van hun scheppers in kaart brengen en nader definiëren. Ik heb de volgende karakteristieken en innovatieve aspecten van de gekozen composities in beschouwing genomen: vorm, textuur, harmonie en melodische aspecten; ritme en metrum; variatietechnieken; instrumentatie; verdeling van passages in kleinere segmenten; het spelen met timbres en slagwerkeffecten; registergebruik; uitvoeringswijzen; en de relatie tussen de hoofdmelodie en diverse verschijningsvormen van begeleiding. Van alle stukken zijn al deze elementen in beschouwing genomen, waarbij ik heb gelet op zowel de uitwerking ervan in de uitvoeringspraktijk, als bij het beluisteren. Dit onderdeel van het onderzoek heeft geleid tot het kunnen definiëren van diverse artistieke processen en vernieuwingen in het genre; tot de mogelijkheid de theoretische fundering van die processen te formuleren; en tenslotte tot een overkoepelende chronologische visie op de ontwikkeling en de techniek van het genre ‘tango’. De articulatie van deze deels ‘embodied knowledge’ heeft geleid tot een originele, en vernieuwende bijdrage aan de kennis over ‘tango’, en tot het aanleveren van nieuwe inzichten waarmee zowel ik, de musicus/onderzoeker, alsook de beroepsgroep als geheel, inclusief kenners en liefhebbers een verrijking kunnen veroorzaken van onze vaardigheden in het arrangeren, componeren en uitvoeren van ‘tango-muziek’.

Daarenboven stel ik dat dit proefschrift het resultaat is van diverse aanvullende activiteiten in het onderzoekstraject, zoals het consulteren van allerlei musici, enerzijds tango-specialisten en anderzijds spelers die niet van het genre op de hoogte zijn. Dit heeft mij onmisbare inzichten en informatie opgeleverd. Het samenwerken met onderzoekers en componisten die niet bekend zijn met de taal van de tango was essentieel voor mij bij het definiëren van een nieuwe woordenschat en bij het omzetten van ideeën en vermoedens in duidelijke en objectieve verklaringen en conceptualisering. Dit heeft mij ook geholpen bij het ontdekken van muzikale mogelijkheden buiten het tango-domein die ik kon combineren met traditionele tango-

elementen. Daardoor heb ik mijn visie, opvattingen en smaak kunnen consolideren, waarbij ik tevens gebruik heb gemaakt van het experimenteren met allerlei technieken en materiaal die ver af staan van de tradities van de tango.

Tenslotte constateer ik dat het formuleren van hypothesen en conclusies, en het vertalen van de onderzoeksresultaten in mijn artistieke productie door middel van empirische methodes en experimentatie kon worden uitgevoerd, naast het meer analytische deel van het onderzoek. De voortdurende uitwisseling tussen praktijk en theorie in dit onderzoeksproject is essentieel gebleken. Ze versterkte beide elementen en gaf feedback over en weer. Ik heb -tot besluit- een grote hoeveelheid onderzoeksresultaten in mijn eigen composities en uitvoeringspraktijk weten te integreren.